

Az ellobogó kocsiszakasz

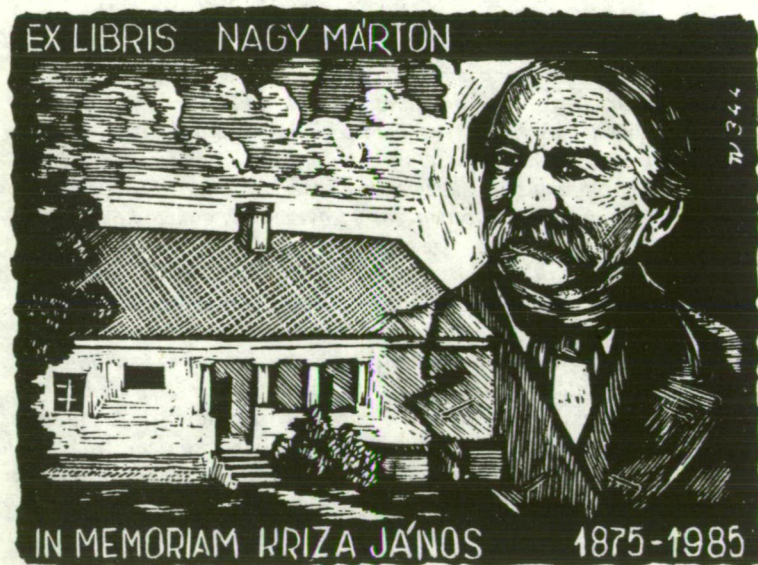
Nem kapok levegőt, azt éreztem. Gyorsan, ki innen. Persze, ha az így menne. És aki ezt – és akihez először és utoljára szólok itt külön, különben: csak az egész, és az egész, itt, ez, amit elmondok, ha már az van, mondjam el, érte van, ez az egész érte van – olvassa, aki ezt olvassa, persze, arra gondol, ahol él, szép hely, gyönyörű hely, de kirohangál, levegőt venne, fél, megfullad, vagy elvágódik egyszerűen. Kirohantam levegőt venni, nem volt elég – nekem már? már? nekem? – a levegő, ott kellett hagyni az egészet. Egy életkor után – haha! – mit és hogy lehet otthagyni? A könyveidet, a lakásod, azt a pár emberi vagy állati szempárt, hogy lehetne. Én csak otthagytam egy zárt helyiséget, kimentem, nyomban megfrissülve, bár még kábultan, egy nagy térre, egy dóm tövében haladtam egy főpályaudvar felé. Volt egy tippem, egy régi mániám, végig, mióta volt, még gyerekkoromból. A Krefeld FC vagy Krefeld 08, egy jégkorongcsapat, mert jégkorongoztunk is gombokkal egy csúszós szekrénylapon, a szekrény három emeletet zuhant az ostromban, ezt a lapját kikotortuk a romok közül, jártunk föl-le a vasgerendák közt, kikotortuk a barátommal, voltunk vagy hatévesek, kezdtem írni, kezdtünk gombfocizni, barátom tudta, nem kell külön kezdenie semmit, orvos család, orvos lesz; orvos lett, átmentem a dóm alatti parkolón, nagy csikorgás, a lámpaoszlopnak repültem, semmi bajom nem lett, de: „vigyázat a túl sok levegővel, a túl nagy boldogsággal!”, és elkaptam a krefeldi vonatot. Egy tökéletes szakaszt, nem is, egy fél – ilyen régimódi – kocsit. Az ablakok lehúzva, ami nem volt, lehúztam; most akkor a barátomnak volt ez az FC Krefeldje, azt se tudtam, hol van Krefeld, hát hogy Kölnbe jöttem most, megnéztem, itt volt, és egy nagyon jó modern múzeumot szerettem volna megnézni – megtalálni előbb, haha! –, és fogalmam sem volt a galopp-pályáról. Mindegy, lobogtak a függönyök az üres félkocsiban, hol volt már, hogy elájulok a levegőtlenségtől, közeledtünk Krefeld felé. Tapogattam a fejem – amivel az oszlopnak estem a kis piros Renault elöl –, és Misi jutott az eszembe, akivel jégkorong-gombfociztunk. A jégtáblák jutottak eszembe – olyan jól előfújt mindent a félkocsi-keresztikas szél, a lobogó függönyök regattájában –, ahogy akkor, hogy az FC Krefeld, például, játszott az ostrom-romból kikerült és felfényezett szekrénylapon, ahogy akkor másfél évig volt egy képzelt csontrákom – egy valódi bordadudor –, és meglett az, hogy valamiről nem és nem lehet szólni, és meglett, hogy valami napról napra messzebb visz attól, hogy holnap is élni fogok, holnap ki tudja, mi lesz, a kezükre kerülök – kiknek? –, ezzel, ami van velem, a csontdudorral, és így, amíg a képzelt deszkajégen krefeldék és dorogék vagy ajka alsóék – az én csapataim – kergetik anyám kombinégombját, vagy apám sliccgombját, a korongot, én igazi jegeket néztem a Lánchíd alatt, és a csatornatorokolatoknál néztem a vizet, és, akármilyen távoli, gondolatokkal foglalkoztam, nem

akarok „öngyilkos”-t mondani, az se volt azért így kimondva, de bejött, kezdett bejönni, hogy magam számára is föl-öntudatlan állapotban jobb megmaradnia a dolgoknak, nem volt érdekem akár csak sejteni is, mit hoz holnapra a csontdudor dolga, holnap, mondjuk, tarthatatlan lesz már az állapotom, feltárul „a seb”, mint Kafkánál, mikor az orvost hívják abban a rémes történetben. És, aztán, persze, „Széchenyi Alagút és Széchenyi Lánchíd”, és Szpéró madaram, és lengyel-alföldi-kutyám, s évtizedek, és hogy pár éve Misit egy parkolónál elkapta egy autó, vagy ő ment egy oszlopnak, és én-nem-tudom-hány-éve kómában van, ha él még egyáltalán, „ne látogassuk” stb. S közben, akkor, a jégtáblás télen, játszottuk a Krefeld—Dorog—Ajka—Düsseldorf hokibajnokságot. A krefeldi múzeum nagyon fehéres volt. De ezt annyit meséltem már. Itt volt a fekete priccs, a zengő-ágy, melyen végig kellett – vagy lehetett – feküdnöm, egy ilyesmire csinált műtárgy, és vízszintes helyzet jött – egy üres – múzeumban, ami odaát, a kölni Ludwigban, ha a léghiánytól elájulok, botrány lett volna; itt nem. De hát inkább az volt: a múzeum után: parkok, egy város sosem látott rendszere, füvek egy árokparton: a mi madaraink füvei! Mintha álmon járnék, már Szpéró és a többi madár és őrzőkutyánk kihúzta a jégtáblák alól – majdnem jégtáncot írtam –, s kérdezném, hol vagyok? Mi volt ez? S „mi lesz a program”? kérdenék ők s satöbbi; így néztem Krefeldben egy árok partján a füveket, melyek: mint amelyeneket Szpérónak, Éliásnak, Pipi Néni-nek – Vakunknak – szívesen szoktunk volt szedni évtizeden át, nekik, akik már halottak voltak, s akiknek emlékével, a lobogó kocsiszakaszk után is végre megnyugodva, ott ültem; aztán sietve visszatértem az állomásra.

Krefeldet jó évre rá láttam viszont. Megtaláltam a buszt, mely a galopp-pályához visz, de már nem is tudtam. Szpéró fehér szárnya egy Wings of Lilian nevű ló volt – nyert! és táncoltam a csatakos fűvön, fejfel nekidőltem egy pergő mázú faoszlopnak, most önként –, és Pipit, Vakunkat egy Santa Ippi nevű ló idézte – és senki se tudta, miért ujjongok. Dorog, Ajka – ez járt a fejemben, s teljes testtel egy farácsnak dőltem a lenyergelőnél – most nem múzeum, tehát –, amilyen priccs az uszodai volt, ahol a csontdudort éreztem meg először, másfél év rettegésre. Istenem, hát most megszabadítottál? Nem kérdeztem. Később megpróbáltam emlékezni; milyen is a kölni pálya? a gelsen-horsti? melyik a krefeldi az emlékezetemben? De csak, mint görög amfiteátrumok, vagy rómaiak, ilyen betonlépcsők a fölvezető- vagy séta-kör körül, csak hogy fejem a két öklöm közé hajtom; semmi „Szpéró”, semmi „Misi”, csak a „mégis”. Nem emlékszem, nem emlékszem. Istenem, most ez jó neked velem? Mész, Istenem, talán elzuhannál Te is nagy termeidben, mint amit velünk játszatsz, méssz ide vagy oda, mint nagy madár, melynek a Gondviselés Verebe: a „mása”, mikor hull, de le nem hullhat önmaga nélkül. A vonat befutott Krefeld egy-egy elővárosába, kis helységek, a szél leállt, a függönyök visszahulltak. A fekete priccs körül nagy csönd és üresség volt a múzeumban. Teremőrök távolán magam feküdtem. Hagytam tapintatosan társalogni őket, hagytak tapintatosan. Művirágokat kezdeztem volna keresgélni, műanyag vagy gipszalakokat, akik utoljára elköszönni jöttek még. Csak a pályakerítés vörös tégláira emlékszem.

Nyilván túl sok volt aznap délutánra. Nem is az, hogy „ittam” volna – hát ittam –, de most jön elő az is, hogy Santa Ippi hol volt, hol Wingsom, a Lilian. Ők maguk – Szpéró, Pipi stb. – rég a Tabánban, egy lebontott város helyén. Egy ellobogó kocsiszakas, ó, Isten, ez lehet emlékezeted velünk. Mi végre tesszük hát, amit teszünk? Annyi marad, Neked, mondjuk, hogy a buszt megjegyezted, ami visszavisz az állomásra. Ellenőrzöd a menetrended – nem bírod Kő Péter szervezőképességére –, magad ellenőrzöd. Benézel, majd már nem a mi ember- vagy madár- vagy lóképünkben – a restibe, ami itt Götzlar Bierbrau, végignézel egy sor pulttámasztón vagy néhány fogason, esernyőtartón. Ennyi emlékeid vagyunk, Istenem, mint amit a krefeldi kocsiszakaszon a szél átfúj, körbelobogtat, visszahoz, én-nem-tudom.

Mennek, ruhatár után kis táskájuk megtarthatva, a múzeumba az érdeklődők, a versenynaptár rendje szerint Krefeldben és másutt sor kerül a versenyekre, amott gombfociznak, mi egy jégtörő hajót bérlünk Santa Ippivel, Szpéróval, Misit megteszük kormányosnak, áthúzzunk a Lánchíd alatt; a teli nyárból a gróf: döblingi gesztenyelevéllel! 1991-nek? 2000-be? Pirostéglás volt, mesélem Pipinek tanácsaltanul és polgármesterség híján, a krefeldi fal, erre emlékszem; a fal, a fal...! De tovább? Neki már van szeme – a vakok látnak! ott, már! –, kérдем: „Nem tudnál visszanézni?” Egy Eiffel-torony méretű valamin Istenünk magyaráz Péterének, javítási munkálatokról van szó. Nem zavarhatjuk: kérdeni, mi volt. Kopott dzsekikben zsokék keringelnek körhintalovakon. Hiszen minden ilyen egyszerű volt, az lehetett. Csak nem tudtunk ráemlékezni szinte rögtön se, mi van, és ebből megkreáltuk, hogy létezésünk igazoljuk bárhol, összekuszált históriánkat. Holott látszik, jó úgy, ahogy van, hogy most már soha, az Istennek se tudom megmondani, mi volt.

TORRÓ VILMOS METSZETE